

2015 W1490

8 januari 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.B.M. Kaaij, advocaat te Nijmegen,

tegen:

(*wijlen*) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Missionarissen Oblaten van de Onbevleete
Maagd Maria.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 juli 2015. Op 26 augustus 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam], O.M.I. Regionaal Overste Oblaten van Maria. Op 24 november 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur, mr. M.B.M. Kaaij. Namens de Missionarissen is verschenen pater [naam].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager komt uit een gezin met drie broers. Klager heeft geen fijne jeugd gehad; er was geen affectie binnen het gezin. De vier kinderen werden regelmatig mishandeld door moeder. De moeder van klager was vaak ziek en klager deed dan huishoudelijk werk. Omstreeks zijn 12e jaar scheidden de ouders van klager. De kinderen werden toegewezen aan vader. Klager was van omstreeks 1963 tot 1965 misdienaar. Hij deed 1 à 2 maal per week de vroege mis. Hij deed ook veel begrafenissen. Aangeklaagde was niet heel streng. Klager was speciaal voor aangeklaagde. Klager mocht de klok luiden voor aanvang van de mis. Na de mis ging aangeklaagde vaak met klager eerst naar de sacristie om zich om te kleden en dan naar boven via de wenteltrap naar de klokkentoren tot bij het uurwerk. Het begon met een aai over de bol. Aangeklaagde deed erg amicaal. Hij trok klager naar zich toe en hij knuffelde klager. Klager werd stevig vastgepakt. Klager had dan het gevoel dat zijn rug brak. Aangeklaagde ging in de onderbroek van klager om zijn billen te strelen. Klager kan

zich de koude handen van aangeklaagde herinneren. De hand ging in één beweging door naar de voorkant naar het geslachtsdeel van klager. Aangeklaagde probeerde klager af te trekken. Klager kreeg geen erectie, dus het bleef bij friemelen. Klager kende dit gevoel niet. Het was een tweestrijd; het was een fijn gevoel maar het was ook een zonde. Aangeklaagde stelde klager gerust. Van hem mocht het en hij had connecties met God. Bovendien nam aangeklaagde ook de biecht af.

Ook zoende en tongzoende aangeklaagde met klager. Dit werd een vast ritueel. Er was geen verzet mogelijk. Aangeklaagde stonk uit zijn mond naar miswijn. Klager heeft daarom nooit wijn kunnen drinken.

2.2. Door het misbruik is klager vroegrijp geworden. Klager sliep met zijn broertje in bed en kopieerde de seksuele handelingen, die hij had ondergaan, bij zijn broertje. De broer van klager heeft hier jarenlang last van gehad.

Klager kon geen seks hebben met emoties. Klager is vanaf zijn vroege jeugd dwangmatig met seks bezig geweest. Rond zijn 13^e en zijn 16^e jaar deed klager een zelfmoordpoging. Rond zijn 57^e jaar had klager wederom zelfmoordplannen.

Klager trouwde rond zijn 18^e jaar om de thuissituatie te ontvluchten. Hij kreeg twee kinderen. Het huwelijk heeft 20 jaar geduurd. Daarna heeft klager nog enkele jaren samengewoond met een collega. Relaties waren gedoemd te mislukken vanwege de dwangmatige seksuele handelingen. Bovendien kan klager niet tegen gezelligheid. Dit heeft hij nooit gekend. Klager is een einzelgänger. Klager leeft zich nu uit in repair cafés en bij mensen thuis om technische mankementen aan apparaten te repareren. Klager ontvangt graag complimenten; dit doet hem goed. Ook raakt hij graag vreemde mensen aan of wil hij ze omhelzen. Dat levert dan weer hinderlijke complicaties op. Inmiddels heeft klager een relatie. Hij woont alleen. De relatie is grotendeels gebaseerd op seks.

2.3. Klager wil gehoord worden en wil erkenning voor het leed dat hem is aangedaan.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. De Overste is diep geschokt door het verhaal van klager. Dit roept verontwaardiging en schaamte op. Ter zitting heeft de Overste zijn oprechte excuses aangeboden en zijn waardering uitgesproken dat klager zijn verhaal heeft willen vertellen.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer tweeënvijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten

niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

Klager is in een periode van twee jaar met enige regelmaat seksueel misbruikt door aangeklaagde. Het misbruik bestond uit knuffelen, het betasten en strelen van de billen en het betasten en het strelen van het geslachtsdeel van klager. Ook zoende en tongzoende aangeklaagde klager.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door twee andere geground verklaarde adviezen met zaaknummers 2011 T625 en 2013 W1010. Ook is er een steunverklaring van een oud-leerling van aangeklaagde waaruit blijkt dat deze in 1963 ook door aangeklaagde betast is.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas tien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegroundverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging -zoals reeds gedaan op zitting- kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegroundverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Missionarissen Oblaten van de Onbevleete Maagd Maria de klacht geground te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 8 januari 2016 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. H.L. Miedema, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.